

ПРОГРАМ ОБУКЕ ПЛАНИНАРСКИХ ВОДИЧА

ОБУКА ЗА ЗВАЊА ПЛАНИНАРСКИХ ВОДИЧА

Обука за планинарске водиче састоји се из четири дела чијим успешним завршавањем се стичу следеће категорије:

- а) **водич III категорије** - водич оспособљен за вођење група у летњим условима по планинама високом до 3000 мнв
- б) **водич II категорије** - водич оспособљен за вођење група у зимским условима по планинама високом до 3000 мнв
- ц) **водич I категорије** - водич оспособљен за вођење група на великим надморским висинама, тропским регијама, ледницима и лавинозним теренима
- д) **водич - инструктор** - водич оспособљен за извођење обуке летње и зимске технике, вођење група у летњим и зимским условима, на великим надморским висинама, тропским регијама, лавинозним теренима и ледницима.

ОБУКА ЗА ЗВАЊЕ ВОДИЧ III КАТЕГОРИЈЕ (планинарски водич у летњим условима)

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПРОГРАМУ

Основни циљ програма

Програм ове обуке је основни програм за обуку добровољно - аматерских водича ПСС. Водич III категорије је оспособљен за вођење група у летњим условима по планинама високим до 3000 мнв.

Након стеченог звања, даља обука се врши:

- похађањем семинара и саветовања који су намењени обнављању постојећих знања и учењу новина у оквиру III категорије
- похађањем обуке за водича II категорије,
- Овером лиценце на основу Правилника о овери лиценце ПСРС.

Трајање обуке

Програм обуке се састоји из 25 часова теоријских предавања и 72,30 часа практичног рада на терену.

Испит обухвата:

- писмени део испита - тест
- практични део испита

Испит се одржава након завршетка обуке.

Повезаност са другим курсевима

Програм обуке за водича III категорије је основни програм, на који се програми обуке за више категорије надограђују. Похађање обуке за I категорију је условљено стицањем звања водича II категорије.

Начин укључења у међународно деловање

Служба водича у сарадњи са UIAA MC, Програм обуке планинарских водича и Наставни план обуке у летњим и зимским условима, прилагодила је међународним стандардима за обуку водича под именом: " Model training standards for voluntary leaders and instructors " и „ UIAA Standards for Voluntary Leaders and Instructors “.

Састављачи програма и извођачи програма

Програм је саставила Комисија за Службу водича ПСРС / у даљем тексту: Служба /. Служба именује: инструкторе и асистенте за теоријски и практични део обуке, Испитну комисију и предаваче за семинаре.

2. НАСТАВНИ ПЛАН ОБУКЕ У ЛЕТЊИМ УСЛОВИМА

Редни. Бр. Назив предмета/теме Теорија (ч) Пракса (ч)

А. Опрема 3,00 9,00

- А.1. Опрема 0,30
- А.2. Исправно паковање ранца 0,30
- А.3. Планинарска ципела 0,30

- А.4. Техничка опрема 0,30 5,00
А.5. Ужад и чворови 1,00 4,00
Б. Познавање планина 2,00
Б.1. Географија и морфологија планина 0,30
Б.2. Заштита природе планина 0,30
Б.3. Планински масиви у свету 0,30
Б.4. Планинарски објекти 0,30
Ц. Водичка делатност 4,40 37,00
Ц.1. Разрада плана акције 2,00
Ц.2. Организација акције и контрола групе 0,40
Ц.3. Адаптација програма за различите групе 0,30
Ц.4. Кретање и техника вођења 0,30 27,00
Ц.5. Употреба техничких средстава 4,00
Ц.6. Бивак и камповање 1,00 6,00
Д. Подучавање - методичко преношење знања 1
Е. Анатомија и физиологија 2,30
Е.1. Спортско медицински преглед - методологија и препоруке 0,15
Е.2. Тренинг и физичка припрема 0,30
Е.3. Исхрана 1,00
Е.4. Утицај планине и надморске висине на човека и групу 0,15
Е.5. Анатомија људског тела/организма 0,30
Ф. Оријентација и навигација 13,00
Ф.1. Карте, легенде, знакови и симболи
Ф.2. Компас, висиномер 13,00
Ф.3. GPS и сателитска навигација
Г. Метеорологија 1,00
Х. Безбедност и спасавање у планини 1,30 5,00
Х.1. Опасности у планини 0,30
Х.2. Израда импровизованих транспортних средстава 4,00
Х.3. ГСС и спасавање у планини 0,30
Х.4. Средства радио везе и телекомуникације 0,30 1,00
И. Прва помоћ 0,30 2,00
Ј. Правна питања 2,30
Ј.1. Организација ПСС, Службе водича и UIAA 0,30
Ј.2. Правилник о безбедности и правила понашања на акцији 0,30
Ј.3. Познавање функционисања права у Србији и ван ње 0,30
Ј.4. Осигурање 0,30
Ј.5. Историја водичке службе код нас и у свету 0,30
К. Испити 6,00 4,00
К.1. Писмени део испита-тест 2,00
К.2. Усмени део испита 4,00
К.3. Практични део испита 4,00
Л. Завршетак обуке 2,30
Л.1. Паковање опреме 1,00
Л.2. Спремање дома 0,30
Л.3. Повратак са школе 1,00
УКУПНО ТЕОРИЈЕ И ПРАКСЕ: 25,00 72,30
СВЕ УКУПНО: 97,30 часова

Детаљан преглед области обуке:

А. - Опрема

Опрема: лична, заједничка и техничка опрема.
Правилна употреба опреме, одржавање опреме.
Врсте материјала и њихова израда.

Б. - Познавање планина

Основе географије и морфологије планина. Настанак планина и конфигурација терена. Упознавање са планинама и планинским масивима у земљи и свету. Приступ планини и њена заштита. Примена Планинарског или етичког кодекса UIAA.

Ц. - Водичка делатност

Кретање и техника вођења групе, способност управљања групом и мере заштите групе на планини узимајући у обзир ризике и опасности. Разрада плана и организација акције. Бивак и камповање.

Д. - Подучавање - методика преношења знања

Пошто се обука врши на основу UIAA стандарда, водич треба да разуме наставне методе што ће омогућити да знање успешно пренесе на друге, посебно у планинском окружењу.

Е. - Анатомија и физиологија

Основне информације о тренингу. Значај тренинга, основни тренинг, специјални тренинг. Основе анатомије људског организма. Исхрана и упознавање са грађом намирница и њихов утицај на организам. Утицај планинског окружења и висине на човека и групу. Висинска болест. Спортско медицински преглед и физичка припремљеност.

Ф. - Оријентација и навигација

Основе оријентације и упућеност у технике и опрему за навигацију који ће омогућити правилну оријентацију у свим ситуацијама и условима. Карте и употреба различитих размера, њихове легенде, знакови и симболи. Везе између карте и терена. Процена и способност мерења раздаљине. Употреба компаса, висиномера, оријентација карте, магнетне варијације. Одређивање позиције са и без инструмената. Припрема и реализација руте. Сателитска навигација и употреба GPS уређаја.

Г. - Метеорологија

Упознавање са основама метеорологије и основним законитостима планинског поднебља и времена. Читање синоптичких временских карата. Временска прогноза. Упознавање са употребом основних инструмената и препознавање природних сигнала од помоћи за предвиђање времена.

Х. - Безбедност и спасавање у планини

Упознавање са субјективним и објективним опасностима и мере заштите групе на планини, узимајући у обзир ризике и опасности на планини. Опрема за спасавање и њена употреба. Израда импровизованих транспортних средстава. Организација спашавања у одређеним околностима и организовање помоћи са стране. Употреба средстава радио везе и телекомуникација и давање S.O.S. сигнала Морзеовом азбуком. Спасилачке службе у земљи и иностранству.

И. - Прва помоћ

Значај и намена прве помоћи. Упознавање са основама Прве помоћи. Шок, несвестица, малаксалост. Крвављење, преломи костију, убоди, угризи. Болесна стања и напади болисти чланова групе. Сунчаница и топлотни удар. Замор, премор. Оживљавање - реанимација. Установљавање смрти. Транспорт унесрећеног.

Ј. - Правна питања

Упознавање са организацијом Службе водича код нас и у свету. Акти који уређују службу.

Носиоци звања водича, категорије, напредовања, евиденција водича. Начелништво и Комисија службе водича излета и похода. Организација ПСС и UIAA. Правилник о безбедности и правила понашања планинара, морална и правна одговорност. Одговорност у погледу кривичног и прекршајног права. Осигурање. Упознавање са историјом водичке службе код нас и у свету.

К. - Испит

Испит се састоји од писменог дела - теста, усменог и практичног дела испита.

Л. - Завршетак обуке

По завршетку обуке полазници имају обавезу да заједничку и личну опрему спакују и очисте дом.

3. УСЛОВИ ЗА УПИС

Кандидат приликом пријављивања мора да испуњава следеће услове:

- старост најмање 18 година
- завршен IV степен стручне спреме (четворогодишња средња школа)
- чланство у планинарском друштву које је члан ПСРС
- искуство у планинарењу од најмање три године
- лекарско уверење не старије од три месеца
- препорука матичног Клуба/Друштва

4. УСЛОВИ ЗА ЗАВРШЕТАК ОБУКЕ

На основу резултата сва три дела Испитна комисија доноси оцену:

- није положио
- положио (кандидат стиче звање Водич III категорије)
- Водич III категорије је дужан да у року од наредне две године изведе пет планинарских акција уз присуство неког од ментора кога одреди Служба

Позитивном оценом ментора, водич стиче право на обуку за водича II категорије.

Председник комисије за водиче ПСРС

Председник ПСРС